

การศึกษาการตั้งครรภ์ซ้ำในหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นอายุต่ำกว่า 20 ปี ในเขตสุขภาพที่ 7

มูธิตา อันทะเกต¹ รัตติกานต์ รักษาภักดี²

(วันที่รับบทความ: 25 กันยายน 2566, วันที่แก้ไข: 22 มกราคม 2567, วันที่ตอบรับ 29 มกราคม 2567)

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง เพื่อศึกษาการตั้งครรภ์ซ้ำในหญิงวัยรุ่นอายุต่ำกว่า 20 ปี และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตั้งครรภ์ซ้ำในเขตสุขภาพที่ 7 ระหว่างเดือนมิถุนายน – สิงหาคม 2564 ประชากรคือหญิงวัยรุ่นอายุน้อยกว่า 20 ปี ที่ตั้งครรภ์ครั้งที่ 2 ขึ้นไปจำนวน 463 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 66 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและสัมภาษณ์เชิงลึก การตรวจสอบเชิงเนื้อหาหาค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.80 การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป นำเสนอด้วยสถิติพรรณนา ความถี่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงอนุมานใช้ Logistic Regression ข้อมูลเชิงคุณภาพนำเสนอด้วยวิธีพรรณนา

ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านความรู้กับการตั้งครรภ์และการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ภาพรวมค่าคะแนนเฉลี่ย 3.32 (S.D.=0.56) ด้านทัศนคติภาพรวมค่าคะแนนเฉลี่ย 3.28 (S.D.=0.32) ด้านความเชื่อภาพรวมค่าคะแนนเฉลี่ย 3.17 (S.D.=0.42) แปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองภาพรวมค่าคะแนนเฉลี่ย 3.71 (S.D.=0.52) แปลผลอยู่ในระดับดี และมีเพียงปัจจัยด้านความเชื่อ (p-value = 0.017) ที่มีความสัมพันธ์กับการตั้งใจตั้งครรภ์ซ้ำในวัยรุ่นอายุต่ำกว่า 20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พบว่าปัจจัยด้านความเชื่อทำให้วัยรุ่นตั้งใจตั้งครรภ์ซ้ำเพิ่มขึ้น 3.27 เท่า ดังนั้นควรส่งเสริมการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองป้องกันเรื่องพลาดและประมาท

คำสำคัญ : วัยรุ่น, การตั้งครรภ์ซ้ำอายุต่ำกว่า 20 ปี, ความตั้งใจตั้งครรภ์ซ้ำ

¹พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ ศูนย์อนามัยที่ 7 ขอนแก่น, ²อาจารย์ วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม

Corresponding author : รัตติกานต์ รักษาภักดี email : ratti_a@hotmail.com

Repeated teenage pregnancy in health Region 7

Muthita Anthaket¹, Rattikan Raksapakdee²

(Receive 25th September 2023; Revised : 22nd January 2024; Accepted 29th January 2024)

ABSTRACT

This cross-sectional research study aimed to examine the factors associated with recurrent pregnancy among 66 adolescent pregnant women under the age of 20 in the health region 7 between June and August 202. The study sample consisted of 463 female adolescents under the aged of 20 who had experienced at least two pregnancies. Sixty six participants were gathered information by using questionnaires and an in-depth interview. The reliability of the questionnaire showed an acceptable value of 0.80. The collected data were analyzed using packaged program, descriptive statistics including frequency, number, mean and standard deviation (S.D.), and inferential statistics with logistic regression. The qualitative information was presented using a descriptive method.

The results of the study found that the relationship between knowledge factor and preventing pregnancy among adolescents was 3.32 (S.D.=0.56), indicating a medium level. Overall mean score of attitude factor was 3.28 (S.D.=0.32), indicating a medium level. Overall mean score of belief factor was 3.17 (S.D.=0.42), indicating a medium level. Overall mean score of self-control perception was 3.71 (S.D.=0.52), indicating a good level. Only the belief factor was statistically significant at the 0.05 level in predicting purposeful recurrent pregnancy among adolescents under the age of 20. Additionally, the belief factors were found to be 3.27 times more influential to intend repeating the pregnancy. Therefore, health care personnel should promote for consistent contraception use and the perception of self-control.

keyword : teenage, teenage pregnant women under 20 years, intent on repeat pregnancy

¹Registered Nurse (Practitioner (Level)), Regional Health Promotion Center 7 Khon kaen,

²lecturer Srimahasarakham Nusing college Corresponding author : Rattikan Raksapakdee
email : ratti_a@hotmail.com

บทนำ

ประเทศไทยพบการคลอดในวัยรุ่นอายุต่ำกว่า 20 ปี เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในทศวรรษที่ผ่านมา ข้อมูลจากสถิติสาธารณสุขพบว่าวัยรุ่นอายุต่ำกว่า 20 ปี คลอดบุตรเพิ่มขึ้นจากประมาณ 95,000 คน ในปี พ.ศ.2546 เป็นประมาณ 104,300 คน ในปี 2558 ที่คลอดบุตรซ้ำหรือคลอดเป็นครั้งที่ 2 ขึ้นไปมีมากถึง 12,700 คน หรือเท่ากับร้อยละ 12.2 ของการคลอดในวัยรุ่นอายุ 10 - 19 ปีทั้งหมด⁽¹⁾ จากรายงานข้อมูลสุขภาพ (Health Data Center) ประเทศไทย พบร้อยละการตั้งครรภ์ซ้ำในหญิงอายุต่ำกว่า 20 ปี ในปี พ.ศ.2560 - 2564 เป็น 17.03, 16.04, 14.94, 14.42 และ 13.36 ตามลำดับ สถานการณ์เขตสุขภาพที่ 7 พบร้อยละการตั้งครรภ์ซ้ำในหญิงอายุต่ำกว่า 20 ปี ในปี พ.ศ.2560 - 2564 เท่ากับ 14.84, 14.72, 15.31, 13.8 และ 16.28 ตามลำดับ⁽²⁾ เมื่อพิจารณารายจังหวัดในเขตสุขภาพที่ 7 ตั้งแต่ปี 2560 - 2564 พบว่า จังหวัดขอนแก่นพบร้อยละการตั้งครรภ์ซ้ำในหญิงอายุต่ำกว่า 20 ปี เป็น 15.5, 16.06, 15.67, 14.32 และ 10.98 ตามลำดับ จังหวัดร้อยเอ็ด เป็น 15.08, 14.24, 17.45, 12.33 และ 25 ตามลำดับ จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็น 14.64, 13.91, 13.63, 16.64 และ 17.24 ตามลำดับ จังหวัดมหาสารคาม 13.21, 13.31, 13.32, 11.66 และ 0 ตามลำดับ⁽²⁾ จะเห็นได้ว่าในปีล่าสุด จังหวัดกาฬสินธุ์พบการตั้งครรภ์ซ้ำสูงสุดในเขตสุขภาพที่ 7 พบการศึกษาอายุของหญิงตั้งครรภ์และอายุของสามีมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจตั้งครรภ์ซ้ำ ระดับการศึกษาและอาชีพมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจตั้งครรภ์ซ้ำ ความสม่ำเสมอ

ในการคุมกำเนิดก่อนตั้งครรภ์ มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจตั้งครรภ์ซ้ำ ปัจจัยด้านเจตคติต่อการตั้งครรภ์ซ้ำในวัยรุ่น การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการตั้งครรภ์ซ้ำ และการรับรู้ความสามารถในการป้องกันการป้องกันการตั้งครรภ์ซ้ำมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจตั้งครรภ์ซ้ำ⁽³⁾

จากปรากฏการณ์ดังกล่าวยังไม่มีผู้ศึกษาความรู้ ทักษะ ทักษะ ความเชื่อ และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ซ้ำในวัยรุ่นในเขตสุขภาพที่ 7 ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการตั้งครรภ์ซ้ำของวัยรุ่นในเขตสุขภาพที่ 7 โดยบูรณาการแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแบบแผน (Theory of Planned Behaviors: TPB) ของ Ajzen (1991)⁽⁵⁾ มาใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาความตั้งใจในการตั้งครรภ์ซ้ำของวัยรุ่น เนื่องจากเป็นแนวคิดที่สามารถนำมาประเมินความรู้ ความเชื่อ ทักษะ และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองของวัยรุ่นซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการศึกษาวิจัยเชิงลึกเพื่อแก้ปัญหาป้องกันการตั้งครรภ์ซ้ำในวัยรุ่นของเขตสุขภาพที่ 7 ในเชิงนโยบายอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์

1) เพื่อหาปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล ความรู้ ทักษะ ความเชื่อ การรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ซ้ำ ที่มีผลกับความตั้งใจในการตั้งครรภ์ซ้ำในวัยรุ่นอายุน้อยกว่า 20 ปีในเขตสุขภาพที่ 7

2) เพื่อนำเสนอปัญหา และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ซ้ำในวัยรุ่นอายุน้อยกว่า 20 ปีในเขตสุขภาพที่ 7

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคล ความรู้ ทักษะ ความเชื่อ การรับรู้ความสามารถ ในการควบคุมตนเองเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ซ้ำ มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการตั้งครรภ์ซ้ำ ในวัยรุ่นอายุน้อยกว่า 20 ปี ในเขตสุขภาพที่ 7 อย่างน้อย 1 ปัจจัย

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตเชิงเนื้อหา เป็นวิจัยเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง (Cross-Sectional Descriptive research) เพื่อศึกษาการตั้งครรภ์ซ้ำในหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นอายุต่ำกว่า 20 ปี ในเขตสุขภาพที่ 7 โดยศึกษาตามทฤษฎี พฤติกรรมตามแบบแผน (Theory of Planned Behaviors: TPB) ของ Ajzen (1991) ในประเด็น คุณลักษณะส่วนบุคคล ความรู้ ทักษะ ความเชื่อ การรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเอง ความตั้งใจในการตั้งครรภ์วัยรุ่นที่อายุต่ำกว่า 20 ปี ในเขตสุขภาพที่ 7

ขอบเขตเชิงเวลา ปีงบประมาณ 2564 ระหว่างเดือน มิถุนายน 2564- กุมภาพันธ์ 2565

ขอบเขตเชิงประชากร หญิงวัยรุ่นอายุ น้อยกว่า 20 ปี ที่ตั้งครรภ์ครั้งที่ 2 ขึ้นไปจำนวน 66 คน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามเกณฑ์การคัดเลือก โดยจำนวนหญิงวัยรุ่นอายุ ต่ำกว่า 20 ปีที่มีประวัติตั้งครรภ์ครั้งที่ 2 ขึ้นไปใน เขตสุขภาพที่ 7 เท่ากับ 463 คน และเก็บข้อมูล ได้ทั้งสิ้น 66 คน โดยมีรายละเอียดเกณฑ์การคัด

เข้าและคัดออก มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

เกณฑ์การคัดเลือกอาสาสมัครเข้าร่วมโครงการ (Inclusion Criteria) ได้แก่ ต้องได้รับอนุญาตจากผู้ปกครองโดยชอบธรรม ตามกฎหมาย มีความสมัครใจเข้าร่วมการวิจัย สามารถสื่อสารภาษาไทยได้ เป็นวัยรุ่นอายุต่ำกว่า 20 ปีที่มีประวัติตั้งครรภ์ 2 ครั้งขึ้นไป

เกณฑ์ในการคัดออกกลุ่มตัวอย่าง (exclusion criteria) ได้แก่ ขณะเก็บข้อมูล ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่ามีความผิดปกติทางสุขภาพจิต เช่น โรควิตกกังวล โรคซึมเศร้า หรือจิตเภท เป็นต้น มีความบกพร่องทางการรับรู้ เช่น พิการทางสายตา การได้ยิน หรือการพูด เป็นต้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจาก เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จำนวน 7 ข้อ ประกอบด้วย อายุ สถานภาพ การศึกษาสูงสุด ปัจจุบันท่านประกอบอาชีพ อายุของสามี รายได้ครอบครัว ประวัติบุคคลใกล้ชิดเคยมีบุตรขณะ อายุต่ำกว่า 20 ปี

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลทาง พฤติกรรม เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจาก เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย ประวัติการตั้งครรภ์ ประวัติการแท้ง ประวัติการคุมกำเนิด ความสม่ำเสมอในการ คุมกำเนิด เหตุผลที่ตัดสินใจยุติการคุมกำเนิด

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับการตั้งครรภ์และการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จำนวน 10 ข้อ เป็นมาตร

วัดแบบประมาณค่า (Rating scale) 5 อันดับ ตั้งแต่ 1 ถึง 5 มีค่าคะแนนความเป็นไปได้อยู่ในช่วง 10 - 50 คะแนน แบ่งคะแนนความรู้เป็น 3 ระดับ ตามเกณฑ์⁽⁴⁾ คะแนนเฉลี่ย 3.67 - 5.00 หมายถึง มีความรู้เกี่ยวกับการตั้งครรภ์และการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นระดับดี คะแนนเฉลี่ย 2.34 - 3.66 หมายถึงมีความรู้เกี่ยวกับการตั้งครรภ์และการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 2.33 หมายถึงมีความรู้เกี่ยวกับการตั้งครรภ์และการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นระดับต่ำ

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามทัศนคติเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ซ้ำ ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากกรอบแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนของ Ajzen(1991)⁽⁵⁾ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งทัศนคติเป็นผลมาจากความเชื่อที่มีต่อผลลัพธ์จากการตั้งครรภ์ซ้ำ และการประเมินผลลัพธ์จากการตั้งครรภ์ซ้ำ ซึ่งส่งผลให้วัยรุ่นรับรู้ต่อการตั้งครรภ์ซ้ำของตนเองในเชิงบวกหรือเชิงลบ จำนวน 10 ข้อ เป็นมาตรวัดแบบประมาณค่า (Rating scale) 5 อันดับ ตั้งแต่ 1 ถึง 5 มีค่าคะแนนความเป็นไปได้อยู่ในช่วง 10 - 50 คะแนน แบ่งคะแนนความรู้เป็น 3 ระดับ ตามเกณฑ์⁽⁴⁾ คะแนนเฉลี่ย 3.67 - 5.00 หมายถึง มีทัศนคติเกี่ยวกับการตั้งครรภ์และการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นระดับดี คะแนนเฉลี่ย 2.34 - 3.66 หมายถึงมีทัศนคติเกี่ยวกับการตั้งครรภ์และการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 2.33 หมายถึงมีทัศนคติเกี่ยวกับการตั้งครรภ์และการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นระดับต่ำ

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามความเชื่อเกี่ยว

กับการตั้งครรภ์ซ้ำ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จำนวน 10 ข้อ เป็นมาตรวัดแบบประมาณค่า (Rating scale) 5 อันดับ ตั้งแต่ 1 ถึง 5 มีค่าคะแนนความเป็นไปได้อยู่ในช่วง 10 - 50 คะแนน แบ่งคะแนนความรู้เป็น 3 ระดับ ตามเกณฑ์⁽⁴⁾ คะแนนเฉลี่ย 3.67 - 5.00 หมายถึง มีความเชื่อเกี่ยวกับการตั้งครรภ์และการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นระดับดี คะแนนเฉลี่ย 2.34 - 3.66 หมายถึงมีความเชื่อเกี่ยวกับการตั้งครรภ์และการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 2.33 หมายถึงมีความเชื่อเกี่ยวกับการตั้งครรภ์และการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นระดับต่ำ

ส่วนที่ 6 แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองในการป้องกันการตั้งครรภ์ซ้ำ จำนวน 10 ข้อเป็นมาตรวัดแบบประมาณค่า (Rating scale) 5 อันดับ ตั้งแต่ 1 ถึง 5 มีค่าคะแนนความเป็นไปได้อยู่ในช่วง 10 - 50 คะแนน แบ่งคะแนนความรู้เป็น 3 ระดับ ตามเกณฑ์ 4 คะแนนเฉลี่ย 3.67 - 5.00 การรับรู้เกี่ยวกับการตั้งครรภ์และการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นระดับดี คะแนนเฉลี่ย 2.34 - 3.66 หมายถึงการรับรู้เกี่ยวกับการตั้งครรภ์และการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 2.33 หมายถึงการรับรู้เกี่ยวกับการตั้งครรภ์และการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นระดับต่ำ

ส่วนที่ 7 ข้อคำถามเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัจจัยอื่นที่มีผลต่อการตัดสินใจของหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปีที่ตั้งครรภ์เป็นครั้งที่ 2 ขึ้นไป ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับความรู้ ความ

เชื่อ ทักษะคิด และการรับรู้ความสามารถในการป้องกันการตั้งครรภ์ซ้ำ จำนวน 5 ข้อ ลักษณะข้อคำถาม ดังนี้ท่านมีความเข้าใจอย่างไรเกี่ยวกับการมีบุตรคนที่ 2 ในหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปี ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับความเชื่อที่ว่า การมีบุตรจะทำให้มีคนมาช่วยแบ่งเบาภาระภายในบ้าน และสามารถดูแลเราได้เมื่อแก่เฒ่า ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ซ้ำในหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปี ท่านรับรู้เกี่ยวกับตนเองในการป้องกันการตั้งครรภ์ซ้ำอย่างไร สิ่งที่ยากเสนอแนะ/คาดหวังจากบุคลากรสาธารณสุข

นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นประกอบด้วยแบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับการตั้งครรภ์และการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น แบบสอบถามทัศนคติเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ซ้ำ แบบสอบถามความเชื่อเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ซ้ำ แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองในการป้องกันการตั้งครรภ์ซ้ำ ตรวจสอบความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหา ความถูกต้อง รวมถึงให้ผู้เชี่ยวชาญ อย่างน้อย 3 คน ตรวจสอบเชิงเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ข้อมูล ก่อนนำแบบสอบถามไปทดสอบคุณภาพเครื่องมือ (Try Out) โดยนำแบบสอบถาม ไปทดลองใช้กับกลุ่มคนที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ราย และนำมาวิเคราะห์หาความ เที่ยง (Reliability) ของเครื่องมือ ปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้จริง โดยได้ ค่า IOC 0.6 - 0.8 คำนวณค่า Reliability = 0.80⁽⁷⁾

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา

และเชิงอนุมาน โดย ข้อมูลแจกนับแสดงผลเป็นจำนวน ร้อยละ ข้อมูลต่อเนื่องที่มีการแจกแจงปกตินำเสนอด้วย ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation: SD) การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติอนุมาน หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่สัมพันธ์กับความตั้งใจในการตั้งครรภ์ซ้ำในวัยรุ่นอายุน้อยกว่า 20 ปี โดยใช้ สถิติ Logistic Regression

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

โครงการวิจัยได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ของคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข (471/2564) คณะกรรมการจริยธรรมวิจัยในมนุษย์ โรงพยาบาลขอนแก่น (KEF64024) หากเกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ต่อสภาพจิตใจ หรืออาสาสมัครเกิดความรู้สึกอึดอัดใจในการตอบแบบสอบถาม หรืออาสาสมัครต้องการยุติการสัมภาษณ์เชิงลึกก็สามารถถอนตัวจากโครงการได้ทันที โดยไม่ต้องชี้แจงเหตุผล โดยระบุข้อมูลที่ได้จะเก็บเป็นความลับปกปิดแหล่งข้อมูลอย่างเคร่งครัด ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายใดๆทั้งต่อบุคคลและองค์กรที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัย

ข้อมูลเชิงปริมาณ

1) ข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบไปด้วยอายุ สถานภาพการศึกษาสูงสุดการประกอบอาชีพสามีหรือคู่รักรายได้ครอบครัวเฉลี่ยเดือนและบุคคลใกล้ชิดที่เคยตั้งครรภ์หรือมีบุตรขณะอายุ

น้อยกว่า 20 ปี พบว่าอายุเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 18.8 ปี อายุน้อยที่สุด 16 ปี อายุมากที่สุด 20 ปี สถานภาพสมรสของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ สถานภาพสมรส รองลงมาคือสถานภาพโสด จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 19.7 ระดับการศึกษาสูงสุดส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 45.5 รองลงมาคือมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 28.8 ซึ่งส่วนใหญ่ไม่ได้ประกอบอาชีพจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 53.0 มีสามีหรือคู่รัก จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 89.4 ซึ่งสามีหรือคู่รักมีอายุเฉลี่ย 23.2 ปี

อายุน้อยที่สุด 17 ปี อายุมากที่สุด 39 ปี มีรายได้ครอบครัวเฉลี่ยเดือนละ 12,566 บาท ต่อเดือน โดยรายได้ต่อเดือนน้อยที่สุด 1,500 บาทและรายได้ต่อเดือนมากที่สุด 70,000 บาท จากประวัติบุคคลใกล้ชิดของกลุ่มตัวอย่างเคย ตั้งครรภ์หรือมีบุตรขณะอายุน้อยกว่า 20 ปี พบว่ามีบุคคลใกล้ชิดที่เคยตั้งครรภ์หรือมีบุตร ขณะอายุน้อยกว่า 20 ปีจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 57.6 ซึ่งคนใกล้ชิดส่วนใหญ่คือเพื่อน จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 (แสดง ในตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุดของข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนบุคคล		จำนวน (คน)	ร้อยละ
อายุ	Mean= 18.88 ปี	66	100.0
	Min = 16 ปี, Max = 20 ปี		
สถานภาพ	โสด	13	19.7
	สมรส	49	74.2
	หย่าร้าง	4	6.1
การศึกษา	ประถมศึกษา	8	12.1
	มัธยมศึกษาตอนต้น	30	45.5
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	19	28.8
	ปวช.	7	10.6
	ปวส. หรือ อนุปริญญา	0	0.0
การประกอบอาชีพ	อื่นๆ (ไม่ได้เรียนหนังสือ)	2	3.0
	รับจ้างทั่วไป	14	21.2
	เกษตรกร	1	1.5
	ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	9	13.6
	นักเรียน/นักศึกษา	5	7.6

ตารางที่ 1 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุดของข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

	ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	0	0.0
	ไม่ได้ทำงาน	35	53.0
	อื่นๆ	2	3.0
สามีหรือคู่รัก	ไม่มี	7	10.6
	มี	59	89.4
- อายุสามีหรือคู่รัก	Mean= 23.25 ปี	59	100
	Min = 17 ปี, Max = 39 ปี		
รายได้ครอบครัวเฉลี่ยเดือน	Mean= 12,566 บาทต่อเดือน	66	100.0
	Min = 1,500 บาท,		
	Max = 70,000 บาท		
บุคคลใกล้ชิดของท่านเคยตั้งครรรค์	ไม่มี	28	42.4
หรือมีบุตรขณะอายุน้อยกว่า 20 ปี	มี	38	57.6
- คนใกล้ชิดคือ	มารดา	3	7.9
	พี่สาว	5	13.2
	น้องสาว	1	2.6
	เพื่อน	19	50.0
	ลูกพี่ลูกน้อง	7	18.4
	อื่นๆ	3	7.9

2) ข้อมูลทางสุติกรรม

ข้อมูลทางสุติกรรม ประกอบไปด้วย จำนวนการตั้งครรรค์ซ้ำ อายุการคลอดบุตรหรือแท้งครรรค์ที่ผ่านมาประวัติการคุมกำเนิดและวิธีการคุมกำเนิดการตัดสินใจยุติการคุมกำเนิดและเหตุผลที่ตัดสินใจยุติการคุมกำเนิดพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตั้งครรรค์ครั้งนี้เป็นครรรค์ที่ 2 ตั้งครรรค์จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 87.9

โดยอายุการคลอดบุตรหรือแท้งครรรค์ที่ผ่านมาเฉลี่ย 17.1 ปี อายุน้อยที่สุด 13 ปี อายุมากที่สุด 20 ปีประวัติไม่ได้การคุมกำเนิดจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 40.9 และมีประวัติได้คุมกำเนิดจำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 59.1 ซึ่งส่วนใหญ่คุมกำเนิดด้วยวิธีรับประทานยาเม็ดคุมกำเนิดจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 51.3 รองลงมาคือยาฝังคุมกำเนิดจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ

ละ 25.6 และส่วนใหญ่ไม่มีความสม่ำเสมอในการใช้วิธีคุมกำเนิดจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 53.8 กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจยุติการคุมกำเนิดจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 59.1 โดยเหตุผลที่ตัดสินใจยุติการคุมกำเนิดในครั้งนี้คือ

เหตุผลอื่นๆ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 41.7 เช่น พลาดคุมกำเนิดไม่สม่ำเสมอ ลืมกินยา ไม่มีเงินซื้อยาคุมได้รับผลข้างเคียง รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุดของข้อมูลทางสถิติกรรมของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนบุคคล		จำนวน (คน)	ร้อยละ
ตั้งครรภ์ครั้งนี้เป็นครั้งที่	ครั้งที่ 2	58	87.9
	ครั้งที่ 3	8	12.1
ขณะคลอดบุตรหรือแท้ง	Mean = 17.15 ปี	66	100.0
ครรภ์ที่ผ่านมามีอายุน้อยกว่า 6 เดือนให้นับเป็น 1 ปี)	Min = 13 ปี, Max = 20 ปี		
ประวัติการคุมกำเนิด	ไม่ได้คุมกำเนิด	27	40.9
	คุมกำเนิด	39	59.1
- คุมกำเนิด ด้วยวิธี	ยาเม็ดคุมกำเนิด	20	51.3
	ยาฉีดคุมกำเนิด	6	15.4
	นั้บระยะปลอดภัย	0	0.0
	ห่วงอนามัย	0	0.0
	ยาคุมกำเนิดฉุกเฉิน	1	2.6
	ยาฝังคุมกำเนิด	10	25.6
	ฝ่ายชายหลั่งภายนอก	0	0.0
	สามีใช้ถุงยางอนามัย	2	5.1
- ความสม่ำเสมอในการใช้วิธีคุมกำเนิด	สม่ำเสมอ	18	46.2
	ไม่สม่ำเสมอ	21	53.8
ท่านตัดสินใจยุติการคุมกำเนิดหรือไม่	ไม่ยุติ	30	45.5
	ยุติ	36	59.1

ตารางที่ 2 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุดของข้อมูลทางสถิติกรรมของกลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล		จำนวน (คน)	ร้อยละ
- เหตุผลที่ตัดสินใจในยุติ การคุมกำเนิดในครั้งนี้	ต้องการมีบุตร	8	22.2
	กลัวผลข้างเคียงจากการใช้วิธี คุมกำเนิดนานๆ	5	13.9
	ผู้ปกครองต้องการทายาท	0	0.00
	สามีต้องการมีบุตร	8	22.2
	อื่นๆ	15	41.7

ปัจจัยด้านความรู้กับการตั้งครรภ์ และการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นภาพรวม ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.32 (S.D.=0.56) แปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยด้านการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองภาพรวม ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.71 (S.D.=0.52) แปลผลอยู่ในระดับมาก (แสดงดังตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความรู้ ทักษะ ความเชื่อ และการรับรู้ เกี่ยวกับการตั้งครรภ์และการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นภาพรวม

ระดับความรู้	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
ด้านความรู้	3.32	0.56	ระดับปานกลาง
ด้านทักษะ	3.28	0.32	ระดับปานกลาง
ด้านความเชื่อ	3.17	0.42	ระดับปานกลาง
ด้านการรับรู้	3.71	0.52	ระดับมาก

ปัจจัยมีผลต่อการตั้งใจตั้งครรภ์ซ้ำใน
วัยรุ่นอายุต่ำกว่า 20 ปี

ปัจจัยด้านความเชื่อมีโอกาสทำให้วัยรุ่น
ตั้งใจตั้งครรภ์ซ้ำเพิ่มขึ้น 3.27 เท่า ซึ่งประเด็น
ความเชื่อเรื่องวัยรุ่นไม่กล้าไปรับบริการคุมกำเนิด

เพราะมีความเชื่อว่าเจ้าหน้าที่จะสอบถามเรื่อง
ส่วนตัวของวัยรุ่นมากเกินไป

ตัวแปร	B	Beta	t	p-value	R	R ²
ความเชื่อ	0.436	0.158	2.764	0.007	0.327	0.107
ค่าคงที่ = 1.182, F = 7.642, p-value < 0.001						

ข้อมูลเชิงคุณภาพ

เกี่ยวกับปัจจัยอื่นที่มีผลต่อการตัดสินใจของหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปีที่ตั้งครรภ์เป็นครั้งที่ 2 ขึ้นไป ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับความรู้ ความเชื่อ ทศนคติ และการรับรู้ความสามารถในการป้องกันการตั้งครรภ์ซ้ำ โดยสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 10 คน

ประเด็นที่หนึ่งความเข้าใจเกี่ยวกับการมีบุตรคนที่ 2 ในหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปี จากการสัมภาษณ์หญิงวัยรุ่นอายุต่ำกว่า 20 ปี ที่มีประวัติตั้งครรภ์ 2 ครั้งขึ้นไปเข้าใจว่าเป็นเรื่องส่วนบุคคล ไม่เกี่ยวกับอายุ ขึ้นอยู่กับว่าเราอยากเลี้ยงเขาหรือไม่ และเป็นเรื่องของความพร้อมของครอบครัวถึงแม้ว่าอายุจะน้อยแต่หากมีรายได้ มีงานทำ ก็สามารถมีลูกได้ เข้าใจว่าเป็นความผิดพลาดจากการลืมกินยาคุม ความประมาทในการคุมกำเนิด และความรู้เรื่องยาคุมไม่ดีพอ ควรคุมกำเนิดไว้ดีกว่า บางครั้งครอบครัวอาจจะยังไม่พร้อม

ประเด็นที่สองความเชื่อที่ว่าการมีบุตรจะทำให้มีคนมาช่วยแบ่งเบาภาระภายในบ้าน และสามารถดูแลเราได้เมื่อแก่เฒ่า จากการสัมภาษณ์หญิงวัยรุ่นอายุต่ำกว่า 20 ปี ที่มีประวัติตั้งครรภ์ 2 ครั้งขึ้นไป ไม่เชื่อ และไม่คาดหวังว่าลูกจะมาเลี้ยง ขอแค่ลูกเป็นคนดี สามารถพึ่งพาตนเองได้ เราจะเลี้ยงเขาให้ดีที่สุด เชื่อว่าขึ้นอยู่กับความเชื่อ เลี้ยงให้เขาเป็นเด็กดี ฉลาด

เชื่อและหวังว่าลูกจะมาช่วยงานและเลี้ยงดูเราตอนแก่เฒ่า

ประเด็นที่สามความคิดเห็นเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ซ้ำในหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปี จากการสัมภาษณ์หญิงวัยรุ่นอายุต่ำกว่า 20 ปี ที่มีประวัติตั้งครรภ์ 2 ครั้งขึ้นไป มีความคิดเห็นว่าเป็นเรื่องปกติ เป็นความผิดพลาด ความประมาท ครั้งเดียวไม่ท้องหรอก คิดว่าเป็นเรื่องของความพร้อมของแต่ละครอบครัว ถ้าครอบครัวพร้อมจะดูแลถือว่าเหมาะสมเป็นเรื่องปกติ เป็นเรื่องธรรมดาคิดว่าไม่ควรจะมีจะเอาออกก็สงสาร

ประเด็นที่สี่การรับรู้เกี่ยวกับตนเองในการป้องกันการตั้งครรภ์ซ้ำอย่างไรจากการสัมภาษณ์หญิงวัยรุ่นอายุต่ำกว่า 20 ปี ที่มีประวัติตั้งครรภ์ 2 ครั้งขึ้นไป มีการรับรู้ที่ตนเองกลัวผลข้างเคียงจากยาคุมกำเนิด รับรู้ว่าตนลืมกินยาคุม รับรู้ว่าตนนั้นพลาดและประมาท รับรู้ว่าตนสามารถทานยาคุมได้ตรงเวลาและทานถูกต้องตามหลัก รับรู้ว่าตนไม่ได้ป้องกันเพราะตั้งใจมีบุตร

ประเด็นที่ห้าความคาดหวังและข้อเสนอแนะต่อบุคลากรทางการแพทย์จากการสัมภาษณ์หญิงวัยรุ่นอายุต่ำกว่า 20 ปี ที่มีประวัติตั้งครรภ์ 2 ครั้งขึ้นไป เสนอแนะเรื่องการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการคุมกำเนิด นอกจากวิธีการฝังเข็ม หรือวิธีที่ประหยัด

ค่าใช้จ่ายและสะดวก ความรู้เกี่ยวกับการดูแลเด็กแรกเกิด และ “สิ่งที่ยากบอกคือการท้องอายุน้อยไม่ใช่เรื่องน่าอายค่ะเพราะพ่อแม่รับรู้แล้วก็พร้อมที่จะเลี้ยง”

อภิปรายและสรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยข้อมูลส่วนบุคคลของวัยรุ่นตั้งครรภ์ซ้ำในเขตสุขภาพที่ 7 พบส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ไม่ได้ประกอบอาชีพ มีรายได้เฉลี่ยค่อนข้างต่ำ ประวัติบุคคลใกล้ชิดที่ตั้งครรภ์ซ้ำส่วนใหญ่เป็นเพื่อน และส่วนใหญ่มีประวัติไม่ได้คุมกำเนิด สอดคล้องกับสาเหตุของการตั้งครรภ์ซ้ำเกิดจาก 2 ปัจจัยคือ ปัจจัยภายในตัวมารดาวัยรุ่นเอง คือต้องพึ่งพาสามีทางด้านเศรษฐกิจจึงผูกมัดสามีด้วยการมีลูก และปัจจัยภายนอกตัวมารดา คือการยอมรับการตั้งครรภ์จากกลุ่มเพื่อนและญาติ รวมถึงการไม่ได้รับการคุมกำเนิดในช่วงเวลาที่เหมาะสม⁽⁸⁾ นอกจากนี้รายได้ครอบครัวและบุคคลใกล้ชิดเป็นแม่วัยรุ่น มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจตั้งครรภ์ ซ้ำ⁽⁹⁾

ปัจจัยด้านความรู้กับการตั้งครรภ์ และการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นภาพรวมค่าคะแนนเฉลี่ย 3.32 (S.D.=0.56) แปลผลอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากวัยรุ่นไม่รู้ว่าการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นอาจทำให้เกิดภาวะความดันโลหิตสูงขณะตั้งครรภ์ ไม่คิดว่าการตั้งครรภ์ซ้ำในวัยรุ่นส่งผลให้ทารกในครรภ์เจริญเติบโตช้า เนื่องจากได้รับสารอาหารไม่เพียงพอ และไม่รู้ว่าการตั้งครรภ์ซ้ำในวัยรุ่นมีโอกาสเกิดการเสียชีวิตของทารก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาการตั้งครรภ์ซ้ำในมารดาวัยรุ่นพบว่าสาเหตุ

การตั้งครรภ์ซ้ำในวัยรุ่นเกิดจากขาดความรู้ที่ถูกต้องและขาดความตระหนักรู้ในการป้องกันการคุมกำเนิด⁽⁸⁾ ส่วนปัจจัยด้านทัศนคติภาพรวมค่าคะแนนเฉลี่ย 3.28 (S.D.=0.32) แปลผลอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากวัยรุ่นคิดว่าการที่ลูกคลอดออกมาจะทำให้คลายเหงาและคิดว่าลูกที่คลอดออกมาจะทำให้ตนมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาการตั้งครรภ์ซ้ำของวัยรุ่นในกลุ่มชาติพันธุ์ พบว่าวัยรุ่นมีทัศนคติเชิงบวกกับการตั้งครรภ์ซ้ำที่เชื่อว่าเป็นสิ่งที่ดีและยอมรับการตั้งครรภ์ที่เกิดขึ้น เนื่องจากค่านิยมในสังคมมองว่าเป็นเรื่องปกติโดยมีแรงสนับสนุนจากปัจจัยภายนอกที่มีความสัมพันธ์โดยตรงคือครอบครัว⁽¹⁰⁾ ปัจจัยด้านความเชื่อภาพรวมค่าคะแนนเฉลี่ย 3.17 (S.D.=0.42) แปลผลอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากวัยรุ่นเชื่อว่าการตั้งครรภ์ในครั้งนี้จะทำให้วัยรุ่นมีกำลังใจในการทำงานและการตั้งครรภ์ครั้งนี้เป็นเพราะวัยรุ่นอยู่ร่วมกับสามีอย่างเปิดเผย สอดคล้องกับสาเหตุการตั้งครรภ์ซ้ำในมารดาวัยรุ่นจากปัจจัยภายนอกคือการยอมรับการตั้งครรภ์จากกลุ่มเพื่อนและญาติ และการได้รับการช่วยเหลือจากครอบครัว⁽⁸⁾ นอกจากนี้ปัจจัยด้านการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองภาพรวมค่าคะแนนเฉลี่ย 3.71 (S.D.=0.52) แปลผลอยู่ในระดับดี เนื่องจากสามารถหาแหล่งให้บริการคุมกำเนิดได้ทุกครั้งที่วัยรุ่นต้องการ เช่น โรงพยาบาล คลินิก ร้านขายยา ร้านสะดวกซื้อ เป็นต้น และสามารถค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับการคุมกำเนิด เลือกใช้วิธีการคุมกำเนิดได้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับความ

ต้องการการช่วยเหลือในการป้องกันการตั้งครรรค์ซ้ำของมารดาวัยรุ่นคือ ต้องการให้บุคลากรทางสาธารณสุขให้ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบของการตั้งครรรค์ซ้ำ และประสิทธิภาพของยาฝังคุมกำเนิดแก่มารดาวัยรุ่นและการฝังยาคุมกำเนิดฟรีหลังคลอดครรรค์แรกเมื่อมารับบริการตรวจแผลฝีเย็บ 10 วันหลังคลอดเนื่องจากข้อมูลและการให้บริการยาฝังคุมกำเนิดที่ชัดเจนต้องไปขอรับคำปรึกษาในสถานบริการ⁽⁸⁾

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. การศึกษาในกลุ่มเปราะบาง กลุ่มตัวอย่างจะเข้าร่วมโครงการได้จะต้องขออนุญาตผู้ปกครองก่อน และขออนุญาตจากอาสาสมัคร

2. ในการกำหนดตัวชี้วัดเกี่ยวกับการตั้งครรรค์ซ้ำควรไม่ควรตั้งค่าเป้าหมายที่ต่ำเกินไปเพราะเงื่อนไขข้อจำกัดในส่วนของทัศนคติและความเชื่อต่อการตั้งครรรค์ซ้ำแต่ละพื้นที่แตกต่างกัน

2. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. ควรส่งเสริมทัศนคติของวัยรุ่นต่อการตั้งครรรค์ซ้ำโดยเฉพาะประเด็นที่มองว่าเป็นเรื่องส่วนบุคคลและเป็นเรื่องปกติ

2. ควรส่งเสริมการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองเรื่องพลาดและประมาท จนตั้งครรรค์ซ้ำและการลืมกินยาเม็ดคุมกำเนิดอย่างสม่ำเสมอทำให้มีโอกาสตั้งครรรค์ซ้ำในวัยรุ่นได้

ข้อจำกัดในงานวิจัย เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีภูมิลำเนาในเขตสุขภาพที่ 7 แต่ไปทำงานที่อื่นทำให้ไม่สามารถเก็บข้อมูลได้ครบ

ข้อจำกัดในการศึกษา

1) สถานการณ์ Covid - 19 ส่งผลกระทบต่อขั้นตอนในการเก็บข้อมูลทำให้ไม่สามารถเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างได้มากพอ

2) กลุ่มตัวอย่างย้ายที่อยู่อาศัยตามสามีและไปทำงานต่างจังหวัด ส่งผลกระทบต่อจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ นายแพทย์ชาตรี เมธาธราธิป ผู้อำนวยการศูนย์อนามัยที่ 7 ขอนแก่น นายแพทย์ประสิทธิ์ สัจจงพงษ์ อดีตผู้อำนวยการศูนย์อนามัยที่ 7 ขอนแก่น อนุมัติให้ดำเนินการศึกษาในครั้งนี้ นางธัญลักษณ์ วัฒนศิริธรรม หัวหน้ากลุ่มพัฒนาการส่งเสริมสุขภาพวัยรุ่น ที่ให้การสนับสนุนในการดำเนินงาน ขอขอบคุณ นายอริวัฒน์ บุตรดาบุตร ที่ปรึกษาที่ให้คำปรึกษา

ข้อเสนอแนะในการศึกษารั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ประธาน เลขาการ และคณะกรรมการพัฒนาวิชาการผู้ประเมินและให้คำแนะนำ การจัดทำผลงาน ที่ให้ข้อเสนอแนะและสนับสนุนการศึกษาจนสำเร็จไปด้วยดี สุดท้ายนี้ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องและกลุ่มตัวอย่างทุกคน ที่กรุณาให้ความร่วมมือในทุกขั้นตอนของการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

1. สำนักอนามัยเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นระดับชาติ พ.ศ. 2560 - 2569 ตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559. กรุงเทพฯ: เทพเพ็ญวานิชย์; 2560.
2. Health data center กระทรวงสาธารณสุข. ร้อยละการตั้งครรภ์ซ้ำในหญิงอายุน้อยกว่า 20 ปี. [อินเทอร์เน็ต]. 2564. [เข้าถึงเมื่อ 23 พ.ค.2563]. เข้าถึงได้จาก: https://hdcservice.moph.go.th/hdc/reports/report.php?&cat_id=bebf866fceaef84c4078965eaf619565&id=4f7d8042fb0a064b25f29a48f6ccd23f
3. อังสนา วิสสุตเกษมพงศ์. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจตั้งครรภ์ซ้ำในหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น [วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการผดุงครรภ์ชั้นสูง]. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น; 2557.
4. วิเชียร เกตุสิงห์. สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช; 2538
5. Ajzen, I. Theory of Planned Behavior. Organizational Behavior and Human Decision Process 1991: 50; 179 - 211.
6. ชีรวุฒิ เอกะกุล. ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. อุบลราชธานี: วิทยาการพิมพ์; 2544.
7. บุญใจ ศรีสถิตยน์ราษฎร์. ระเบียบวิธีวิจัยทางพยาบาลศาสตร์. กรุงเทพฯ: ยูแอนด์ไออินเตอร์มีเดีย จำกัด; 2553.
8. เกตย์สิริ ศรีวิไล. การตั้งครรภ์ซ้ำในมารดาวัยรุ่น ในโรงพยาบาลชุมชนแห่งหนึ่งของภาคใต้. วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้ 2559; 3(3): 142 - 150.
9. สุกัญญา ปานเจริญ จิราจันทร์ คนหา และภัทรานิษฐ์ จองแก. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความตั้งใจตั้งครรภ์ซ้ำในหญิงวัยรุ่น. วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ 2563; 5(10): 232 - 244.
10. อนุกร เพ็งพ่วง พิษณุรักษ์ กันทวี และจตุพงศ์ สิงห์ราไชย. การตั้งครรภ์ซ้ำของวัยรุ่นในกลุ่มชนชาติพันธุ์ม้ง อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย. เชียงรายเวชสาร 2564; 13(3): 162 - 181